

Mer information:
chef för småbarnspedagogik Annika Hiitola tfn 050 341 6269
servicehandledare inom småbarnspedagogik Camilla Hildén-Pinola tfn 050 3636 343
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Den 20 december 2024 mottog staden ett kommuninvånarinitiativ med rubriken Kommuninvånarinitiativ för att höja stödet för privat dagvård för förskolebarn. Initiativet finns som bakgrundsmaterial. Den kommuninvånare som gjort initiativet föreslår att Grankulla stad höjer stödet för privat vård för förskolebarn som deltar i småbarnspedagogik på heltid i stället för kommunal förskoleundervisning.

Nuvarande stöd för privat vård

I Grankulla beslutades om kommuntillägg för stödet för privat vård senast hösten 2023 och de nuvarande kommuntilläggen trädde i kraft 1.1.2024.
([Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik 23.8.2023 § 46](#))
De som är berättigade till kommuntillägg är barn under förskoleåldern eller barn som deltar i avgiftsfri förskoleundervisning. De barn i förskoleåldern som inte deltar i avgiftsfri förskoleundervisning är inte berättigade till kommuntillägg. Det nuvarande beloppet för kommuntillägg är följande:

Kommun	under 3 år, daghem eller gruppfamiljedaghem	under 3 år, familjedagvård	under 3 år, vårdare i arbetsavtalsförhållande	deltidsvård, alla vårdformer
Grankulla	740 €	370 €	570 €	0 €

Kommun	över 3 år, daghem eller gruppfamiljedaghem	över 3 år, familjedagvård	över 3 år, vårdare i arbetsavtalsförhållande	kommuntillägg som betalas för småbarnspedagogiken för barn som deltar i avgiftsfri förskola
Grankulla	490 €	210 €	210 €	100 €

Antalet barn som omfattas av privatvårdsstöd har minskat. År 2024 var antalet barn som fick privat vårdstöd i genomsnitt cirka 27 barn per månad. År 2023 var antalet barn som omfattades av privat vårdstöd i genomsnitt cirka 29 barn per månad och år 2022 cirka 37 barn per månad.

Stöd för privat vård i närliggande kommuner och enhetliga praxis

I både Esbo och Helsingfors ändras kommuntillägget för privat vårdstöd från och med 1.3.2025 så att kommuntillägget höjs.

Kommun	under 3 år, daghem	över 3 år, daghem	under	över	under 3 år, vårdare i	över 3 år, vårdare i	kommuntillägg som betalas för
--------	--------------------	-------------------	-------	------	-----------------------	----------------------	-------------------------------

			3 år, familje- dagvård	3 år, familje- dagvård	arbetsavtals- förhållande	arbetsavtals- förhållande	småbarns- pedagogiken för barn som deltar i avgiftsfri förskola
Esbo	793 €	524 €	380 €	229 €			140 €
Helsingfors	787,50 €	523,20 €	388,40 €	226,50 €	500 €	160 €	178 €
Vanda	650 €	400 €	340 €	230 €			100 €
Sibbo	655 €	531 €	300 €	175 €	300 €	175 €	

34 % av kommunerna i Finland betalar kommuntillägg med privatvårdsstödet, men till exempel i Kyrkslätt betalas inget kommuntillägg för privatvårdsstöd.

Förutom de kommuntillägg som betalas i Esbo enligt tabellen ovan, finns det i Esbo särskilda kommuntillägg för fem- och sexåringar. I Esbo har barn rätt att delta i avgiftsfri förskoleverksamhet på 20 timmar per vecka det år de fyller fem år, och för detta ändamål finns ett kommuntillägg för femåringar som gör det möjligt för privata serviceproducenter att ge rabatt på klientavgiften. Från och med 1.8.2024 är kommuntillägget för femåringars avgiftsfria verksamhet på 20 timmar per vecka 20 procent, dock högst 62 €/månad, av den avgift som familjen betalar för barnets småbarnspedagogik. Förutsättningen för betalning är att den privata serviceproducenten förbinder sig att minska den avgift som familjen betalar för barnet med ett belopp motsvarande kommuntillägget.

Barnet bör delta i förskoleundervisning året innan skolstart. Alternativt kan barnet också delta i annan verksamhet där målen för förskoleundervisningen kan uppnås, vilket innebär att barnet kan fortsätta i privat småbarnspedagogik på heltid. I Esbo kan vårdnadshavare ansöka om skillnaden mellan småbarnspedagogik på heltid och förskoleverksamhet för förskolebarn från Esbo stad, och betalningen i anslutning till detta sker till exempel så att serviceproducenten fakturerar staden.

I Grankulla har man strävat efter att kommuntillägget för privat vårdstöd ska vara konkurrenskraftigt jämfört med Esbo. Från och med 1.3.2025 kommer kommuntilläggen för dagvård i Esbo och Helsingfors att vara cirka 6–7 % högre än i Grankulla. Jämfört med andra jämförelsekommuner är kommuntilläggen i Grankulla högre.

Förskoleundervisningens obligatoriska natur och familjernas valfrihet

Året innan läroplikten börjar bör barn delta i förskoleundervisning eller annan verksamhet som uppnår målen för förskoleundervisningen (Lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning 1040/2014). Syftet med lagändringen om förskoleundervisningens obligatoriska natur var att förbättra barnens inlärningsförutsättningar och därigenom öka den utbildningsmässiga jämlikheten genom att få de cirka 1 200 förskolebarn som inte har deltagit i avgiftsfri förskoleundervisning att delta. Ändringen syftade till att betona barnets rätt till förskoleundervisning och viktiga stödåtgärder för inlärning och utveckling.

I förskoleundervisningen, skolorna och utbildningsinstitutionerna strävar man ständigt efter att stödja barns och ungdomars inlärning, hälsa och välbefinnande. Elevvårdstjänsterna inkluderar skolhälsovård, kuratorer och psykologer. Valfärdsområdet ansvarar för att tillhandahålla dessa tjänster och kommunen

ansvarar som utbildningsanordnare för att samordna tjänsterna både i kommunala och privata förskoleenheter.

Även om förskoleundervisningen är obligatorisk finns det inga sanktioner om familjen vill avstå från barnets rätt till avgiftsfri förskoleundervisning och fortsätta med småbarnspedagogik på heltid till exempel i ett privat daghem. I så fall finansierar staden inte verksamheten med en servicesedel, utan finansieringen sker genom privat vårdstöd, som för närvarande inte inkluderar kommuntillägg.

En möjlighet att utnyttja både avgiftsfri förskoleundervisning och engelskspråkig småbarnspedagogik skulle vara ett arrangemang där barnet deltar i förskoleundervisning i en kommunal förskoleenhet under förskoledagar kl. 9–13, och kompletterande småbarnspedagogik i en privat enhet dagligen före förskoleundervisningen börjar och efter förskoleundervisningen slutar samt under förskoleundervisningens lov dagar. I så fall kan vårdnadshavarna och den privata förskoleenheten komma överens separat om barnens dagliga transport mellan enheterna. Ekonomiskt skulle stödet riktas genom privatvårdstöd tillsammans med kommuntillägg för barn som deltar i avgiftsfri förskoleundervisning.

Barnets bästa i första hand

Det är i barnets bästa att ha en enhetlig lärtig. På så sätt kan man, likt vårdnadshavarna, bedöma att det är i barnets bästa att kunna fortsätta i en bekant förskolemiljö. Barnen inleder dock sin skolgång året efter förskoleåldern, så det kan också anses vara i barnets bästa att hen i förskoleundervisningen får utveckla sin skolberedskap och bekanta sig med sina framtida jämnåriga skolkamrater. Enligt tillgänglig information kommer dock majoriteten av barnen i Pilke ICEC Kauniainen-enheten enligt nuvarande information att övergå till Mäntymäki skola i augusti 2026.

I samband med planeringen av den nya finskspråkiga skolan för lågklasser kommer även lokaler för förskoleundervisning att reserveras i nybyggnaden. Det kommer dock att ta tid att genomföra detta, och förskoleundervisningen bedrivs för närvarande i tre finskspråkiga enheter för småbarnspedagogik på olika håll i staden. Således står barn som deltar i förskoleundervisningen inför att byta enhet endast för ett år.

Pilke ICEC-enheten erbjuder engelskspråkig småbarnspedagogik, och enheten har ingen personal som arbetar på finska. Således får de barn som fortsätter i engelskspråkig småbarnspedagogik även under sitt förskoleår och sedan övergår till finskspråkig grundskola i Mäntymäki skola inte det ordförråd på sitt framtida skolspråk som andra barn som börjar skolan får. De är därför i en ojämlik situation vid skolstarten, vilket kan kräva stödåtgärder vid skolstarten. De har inte heller möjlighet att använda elevvårdstjänster som ingår i förskoleundervisningen, såsom skolkuratorns och skolpsykologens tjänster.

I slutändan är det vårdnadshavarna som avgör vad som är i barnets bästa.

Utvecklingen av antalet barn

Antalet barn i Grankulla ökar igen. Enligt befolkningsuppgifterna för 2024 har antalet barn i åldern för småbarnspedagogik, det vill säga barn i åldern 1–6 år, ökat med 40. Siffran inkluderar inte den naturliga ökningen av antalet barn i form av barn födda 2024.

Utvecklingen av antalet barn 2024								
Födelseår	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt (2024 födda ej inkluderade)
31.12.2024	119	110	97	119	88	84	67	617
31.8.2024	118	104	89	114	87	80	48	592
30.4.2024	116	99	86	112	85	79	22	577
Ökning från april till december 2024	3	11	11	7	3	5		40

Antalet barn som deltar i småbarnspedagogik har också ökat avsevärt under verksamhetsåret 2024–2025. En tredje grupp togs i bruk i Tammikumpu daghem i början av år 2025, och en fjärde grupp startar i mars 2025. Således har de lediga grupputrymmena inom den kommunala förskoleverksamheten minskat till en.

Grankulla stad har för närvarande kapacitet att erbjuda plats inom småbarnspedagogik i enlighet med behov och efterfrågan, och situationen skiljer sig till den delen från situationen i grannstäderna där befolkningsökningen är kraftigare.

Ekonomi

Småbarnspedagogik som ordnas med privatvårdsstöd är det mest kostnadseffektiva sättet för kommunen att ordna barnets småbarnspedagogik. Därför, om en höjning av det kommuntillägget ökar antalet barn i privat småbarnspedagogik, minskar kommunens totala kostnad eftersom barnet då inte behöver en kommunal plats eller en servicesedel. Således är kostnadseffekten av höjningen i praktiken negativ. När antalet barn ökar och tillgången på kommunala platser inom småbarnspedagogik är hotad, undviker kommunen investeringskostnader om en del av familjerna väljer en privat plats inom småbarnspedagogik för sitt barn.

Det har inte avsatts medel för en höjning av kommuntilläggen för privatvårdsstöd i budgeten för 2025, så eventuella höjningar av kommuntilläggen för privatvårdsstöd kräver motsvarande tilläggsanslag. I tabellen nedan har möjliga nya belopp för kommuntillägg för privatvårdsstöd i småbarnspedagogik skisserats med en ökning på cirka 8 %, och införandet av ett kommuntillägg för sexåringar på samma nivå som för yngre barn. Övriga kommuntillägg för privatvårdsstöd (familjedagvård, anställd vårdare) skulle förbli oförändrade.

Kommun	under 3 år, daghem eller gruppfamiljedaghem	över 3 år, daghem eller gruppfamiljedaghem	kommuntillägg som betalas för småbarnspedagogiken för barn som deltar i avgiftsfri förskola	kommuntillägg som betalas för småbarnspedagogiken för barn som inte deltar i avgiftsfri förskola
Esbo	793 €	524 €	140 €	

GRANKULLA	800 €	530 €	108 €	530 €
-----------	-------	-------	-------	-------

I budgeten för 2025 har 210 283 euro avsatts för stöd för privat vård. Med beaktande av en ökning på 8 % och en ny stödform för sexåriga barn skulle behovet av tilläggsanslag vara +8 % (16 822,64) samt 50 000 euro för det nya kommundillägget för förskolebarn, totalt 66 822,64 euro.

Enligt Grankulla stads förvaltningsstadga § 22 beslutar utskotten för fostran och utbildning om kommundillägg till stöd för privat vård av barn. Det finskspråkiga utskottet för fostran och utbildning kommer att behandla ärendet på sitt sammanträde 5.3.2025.

Direktör för bildning och välfärd Mikael Flemmich:

Svenska utskottet för fostran och utbildning beslutar att inga ändringar görs i kommundilläggen för privatvårdsstöd. På grund av stadens ekonomiska situation är det inte ändamålsenligt att öka stadens utgifter, och tillgången på förskole- och småbarnspedagogikplatser verkar vara tryggad även utan en höjning av kommundillägget för stödet för privat vård.

Beslut:

Svenska utskottet för fostran och utbildning beslutade enligt beslutsförslaget.

Bakgrundsmaterial:

Kommuninvånarinitiativ för att höja stödet för privat dagvård för förskolebarn
Brev riktat till utskottet – Pilke ICEC Kauniainen

Distribution:

Den som lämnat kommuninvånarinitiativet